

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie z wniosku Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. o uznanie za zmarłych A. K. (1), D. K., R. K. (1), G. K., E. K. (1), P. Z./C., A. Z./C., R./R. K. i J./I. K. postanowił uznać za zmarłych:

- a) A. K. (1), syna G. i J. z domu L./J. z domu L., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałego w Ł. i oznaczyć chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1906 r., godzina 23:59;
- b) D. K. z domu G./H., córki G. i R. z domu A., urodzoną w dniu (...) w miejscowości W. i oznaczyć chwilę jej śmierci na dzień 31 grudnia 1890 r., godzina 23:59;
- c) R. K. (1), syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E. i oznaczyć chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1894 r., godzina 23:59;
- d) G. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E. i oznaczyć chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1920 r., godzina 23:59;
- e) E. K. (2) z domu S./S., córkę E. i M. z domu S./M. z domu S., urodzoną w dniu (...) w Ł., ostatnio stale zamieszkałą w Ł. i oznaczyć chwilę jej śmierci na dzień 31 grudnia 1920 r.;
- f) P. Z./C. z domu K., córkę A. i D. z domu G./H., urodzoną w dniu (...) w E. i oznaczyć chwilę jej śmierci na dzień 31 grudnia 1921r., godzina 23:59;
- g) A. Z./C., syna A. i E. z domu K. i oznaczyć chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1921r., godzina 23:59;
- h) R./RainholdaKadler, syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E. i oznaczyć chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1903 r., godzina 23:59;
- i) J./I. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...)/13 października 1896 r. w E. i oznaczyć datę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1906 r.; godzina 23:59.

Sąd Rejonowy wskazał, że we wniosku z dnia 9 kwietnia 2018 roku Skarb Państwa – Prezydent Miasta Ł. wniósł o uznanie za zmarłych oraz oznaczenie chwili śmierci:

- a) A. K. (1), syna G. i J. z L./J. z domu L., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałego w Ł.;
- b) D. K. z domu G./H., córki G. i R. z A., urodzonej w dniu (...) w miejscowości W., ostatnio zamieszkałej w Ł.;
- c) R. K. (1), syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio stale zamieszkałego w Ł.;
- d) G. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałego w Ł.;
- e) E. K. (2) z domu S./S., córki E. i M. z domu S./M. z S., urodzonej w dniu (...) w Ł., ostatnio zamieszkałej w Ł.;
- f) P. Z./C. z domu K., córki A. i D. z domu G./H., urodzonej w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałej w Ł.;
- g) A. Z./C., syna A. i E. z domu K., urodzonego w dniu (...) w K., ostatnio zamieszkałego w Ł.;
- h) R./R. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałego w Ł.;
- i) J./I. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E., ostatnio zamieszkałego w Ł..

Na uzasadnienie niniejszego wniosku wnioskodawca wskazał, iż poszukiwania ich aktów zgonu nie przyniosły rezultatu, zaś poszukiwania zaginionych za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża nie powiodły się.

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2018 roku Sąd dokonał ogłoszeń o toczącym się postępowaniu oraz wezwał osoby objęte wnioskiem o uznanie za zmarłego aby w terminie trzech miesięcy zgłosiły się do tutejszego Sądu. Sąd wezwał również wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości dotyczących wyżej wskazanych osób, do przekazania tych wiadomości Sądowi.

Do końca postępowania stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy nie uległo zmianie, zaś osoby objęte wnioskiem o uznanie za zmarłych nie zgłosiły się do tutejszego sądu.

Zaskarżone postanowienie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

D. K. z domu G./H., była córką G. i R. z A., urodziła się w dniu (...) w miejscowości W..

A. K. (1), syna G. i J. z L./J. z domu L., urodził się w dniu (...) w E..

W dniu 28 października/9 listopada 1880 roku A. K. (1) i D. G. zawarli związek małżeński w miejscowości N.. Małżonkowie A. i D. K. mieli ośmioro dzieci: M., R., G., P., I., E., R. i J..

R. K. (1), syn A. i D. z domu G./H., urodził się w dniu (...) w E..

G. K., syn A. i D. z domu G./H., urodził się w dniu (...) w E..

P. K., córka A. i D. z domu G./H., urodziła się w dniu (...) w E..

R./R. K., syn A. i D. z domu G./H., urodził się w dniu (...) w E..

J./I. K., syn A. i D. z domu G./H., urodził się w dniu (...)/13 października 1896 roku w E..

E. K. (2) z domu S./S., córka E. i M. z domu S./M. z S., urodziła się w dniu (...) w Ł..

W dniu 26 października/ 8 listopada 1910 r. w miejscowości N. G. K. zawarł związek małżeński z E. K. (2)/ S..

A. Z./C., syn A. i E. z domu K., urodził się w dniu (...) w K.. W dniu 26 czerwca/ 9 lipca 1911 r. w miejscowości N. P. K. zawarła związek małżeński z A. C./ Z..

W dniu 2/14 stycznia 1896 roku A. K. (1) syn G. nabył od P. M. plac usytuowany w osadzie R. Ż, o powierzchni 231 sążni kwadratowych, tj. 1051 m², oznaczony na planie Nr 123.

W Urzędzie Stanu Cywilnego (...) W. oraz w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ł. nie odnaleziono aktów zgonu A. K. (1), syna G. i J., D. K. z domu G./H., córki G. i R., R. K. (1), syna A. i D., G. K., syna A. i D., E. K. (2) z domu S./S., córki E. i M., P. Z./C. z domu K., córki A. i D., A. Z./C., syna A. i E., R./R. K., syna A. i D., oraz J./I. K., syna A. i D..

Polski Czerwony Krzyż nie dysponuje informacjami o A. K. (1), D. K., R. K. (1), G. K., E. K. (1), P. Z./C., A. Z./C., R./R. K., J./I. K.. Osoby te nie były również poszukiwane przez kogokolwiek za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża.

W zasobach archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej nie odnaleziono dokumentów dotyczących A. K. (1), syna G. i J., D. K. z domu G./H., córki G. i R., R. K. (1), syna A. i D., G. K., syna A. i D., E. K. (2) z domu S./S., córki E. i M., P. Z./C. z domu K., córki A. i D., A. Z./C., syna A. i E., R./R. K., syna A. i D., a także J./I. K., syna A. i D..

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie powołanych dowodów, wśród nich dokumentów załączonych do akt sprawy. Sąd uznał, że przedstawione dokumenty były wiarygodnym dowodem, ich treść nie budziła wątpliwości Sądu, co do ich prawidłowości i autentyczności. Nie było też żadnych wątpliwości, co do

zgodności kserokopii zawartych w aktach sprawy z oryginałami dokumentów. Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy pominął kopie kartotek ogólnoinformacyjnych b. Wydz. C WUSW w Ł. Należy wskazać, iż ostatnie wzmianki zamieszczone w kartotekach ogólnoinformacyjnych b. Wydz. C WUSW w Ł. odnoszące się do E. K. (1), P. Z. i A. Z. oraz R. K., stanowią dowód jedynie tego, iż w datach tam wskazanych, zapisano, iż osoby te były w czasie wojny umieszczone na niemieckiej liście narodowościowej (D. (...)), nie zaś, iż osoby te żyły w dniu oznaczonym jako data wpisu do kartoteki. Tym samym Sąd nie oparł się na zamieszczonych w tych dokumentach danych, jako informacjach o fakcie jakoby osoby te nadal żyły w dniach, w których zostały wpisane.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Regulowana przepisami prawa materialnego i procesowego instytucja uznania za zmarłego (jak również stwierdzenia zgonu) służy usunięciu problemów prawnych wynikających z zaginięcia osoby fizycznej oraz śmierci w okolicznościach uniemożliwiających sporządzenie aktu zgonu. Uznanie za zmarłego oparto na przesłance w postaci zaginięcia oraz przesłance w postaci określonego czasu trwania nieobecności. Ustawodawca nie wprowadził do kodeksu cywilnego definicji zaginionego, należy więc posłużyć się potocznym jej znaczeniem, gdzie jako zaginionego określa się człowieka, który znalazł się w nieznanym miejscu, nie daje znaku życia, o którym nie wiadomo gdzie przebywa i czy w ogóle żyje.

Podobnie w doktrynie uznano, za zaginięcie sytuację niepewności co do tego czy dana osoba żyje czy zmarła. Jak więc z tego wynika celem postępowania o uznanie za zmarłego jest unormowanie sytuacji prawnej powstającej w następstwie zaginięcia. W typowej bowiem sytuacji śmierć człowieka stwierdza lekarz, który wystawia kartę zgonu stanowiącą podstawę do sporządzenia aktu zgonu. Natomiast w sytuacji zaginięcia człowieka połączonej z brakiem znalezienia jego ciała fakt śmierci nie może być stwierdzony w powyższy sposób i wtedy właśnie ustaleniu tej okoliczności służy instytucja uznania za zmarłego.

Postępowanie o uznanie za zmarłego jest postępowaniem nieprocesowym, prowadzonym na podstawie art. 526–534 k.p.c.. Wydawane w tym postępowaniu orzeczenie o uznaniu za zmarłego ma charakter konstytutywny ale wywołuje skutki wstecz (ex tunc), czyli od chwili domniemanej śmierci (S. Dmowski, R. Trzaskowski, w: Gudowski, Komentarz, 2014, Ks. I, Nb 12, s. 174; M. Pazdan, w: System PrPryw, t. 1, 2012, Nb 38, s. 1072; J. Strzebinczyk, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2016, Nb 11, s. 74; M. Pazdan, w: Pietrzykowski, t. I, 2015, Nb 1, s. 152). Z kolei prawomocne orzeczenie sądu o uznaniu za zmarłego stanowi podstawę sporządzenia aktu zgonu (art. 4 ust. 1 i art. 95 ust. 5 PrASC).

Zgodnie z art. XXXIII §1 przepisów wprowadzających kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 roku (Dz. U. z dnia 18 maja 1964 roku, Nr 16, poz. 94) przepisy kodeksu cywilnego o uznaniu za zmarłego stosuje się także do zaginionych przed dniem wejścia kodeksu w życie. Z kolei §2 przywołanego przepisu stanowi, że chwilę domniemanej śmierci zaginionych przed dniem 1 października 1950 r. oznacza się według przepisów prawa osobowego - dekret z dnia 29 sierpnia 1945 roku (Dz.U. Nr 40, poz. 223).

Zgodnie natomiast z art. XXI § 1 przepisów wprowadzających prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 r. (Dz.U. Nr 40, poz. 224), przepisy prawa osobowego o uznaniu za zmarłego stosuje się także do zaginionych przed dniem wejścia w życie tego prawa, chyba że przed tym dniem zapadło orzeczenie sądu pierwszej instancji o uznaniu za zmarłego.

Tym samym chwila domniemanej śmierci zaginionych przed 1 październikiem 1950 roku powinna być oznaczona na podstawie art. 18 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 r. (Dz.U. Nr 40, poz. 223). Zgodnie z art. 18 §1 wyżej wskazanego aktu prawnego, domniemywa się, że zaginiony zmarł w chwili określonej w orzeczeniu o uznaniu za zmarłego. Z kolei §2 stanowi, że za chwilę śmierci uważa się chwilę, która według okoliczności jest najbardziej prawdopodobna. Jeżeli takiej chwili ustalić nie można, przyjmuje się, że zaginiony zmarł w ostatnim dniu terminu,

po upływie którego może nastąpić uznanie za zmarłego – tak art. 18 §3 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 r. (Dz.U. Nr 40, poz. 223)

Jeżeli czas śmierci został ustalony tylko datą dnia, wówczas koniec tego dnia uważa się za chwilę śmierci – art. 18 §4.

Różnica dzieląca przepisy dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku i przepisów wprowadzających kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 roku oraz przepisy kodeksu cywilnego, dotyczy sposobu oznaczenia chwili domniemanej śmierci zaginionego w przypadku, gdy nie ma jakichkolwiek danych umożliwiających jej ustalenie. Zgodnie z art. 31 § 2 kc, w braku wszelkich danych umożliwiających ustalenie chwili domniemanej śmierci zaginionego, jako chwilę domniemanej śmierci oznacza się pierwszy dzień terminu, z którego upływem uznanie za zmarłego stało się możliwe. Natomiast zgodnie z przywołanym już art. 18 § 3 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, jako chwilę domniemanej śmierci w powyższej sytuacji oznacza się ostatni dzień terminu, z którego upływem stało się możliwe uznanie za zmarłego. W konsekwencji, w braku wszelkich danych umożliwiających ustalenie chwili domniemanej śmierci zaginionego przed 1.10.1950 r., jako chwilę domniemanej śmierci oznacza się ostatni dzień terminu, z którego upływem uznanie za zmarłego stało się możliwe (tak M. Pazdan, w: Pietrzykowski, Komentarz, 2015, t. I, art. 31, Nb 7).

W myśl art. 12 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, zaginionym jest każdy, o którym nie wiadomo, czy pozostaje przy życiu (§1). Nie uważa się za zaginioną osoby, której śmierć mimo niesporządzenia aktu zejścia jest niewątpliwa (§2). Zgodnie natomiast z art. 13 dekretu, zaginiony może być uznany za zmarłego, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości jeszcze żył, upłynęło dziesięć lat; wystarczy upływ pięciu lat, jeżeli zaginiony w chwili uznania za zmarłego ukończyłby siedemdziesiąty rok życia (§1). Zaginiony nie może być uznany za zmarłego przed końcem roku kalendarzowego, w którym ukończyłby osiemnasty rok życia (§2).

Odnosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, iż w stosunku do A. K. (1), syna G. i J., urodzonego w dniu (...), ostatnią wzmianką, wiadomością wskazującą na pozostawanie przy życiu tejże osoby jest data 2/14 stycznia 1896 roku kiedy to uczestniczył w czynności prawnej kupna nieruchomości, tj. placu usytuowanego w osadzie R. Ż o powierzchni 231 sążni kwadratowych, tj. 1051 m², oznaczony na planie Nr 123. Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał A. K. (1) za zmarłego i oznaczył chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1906 roku, godzinę 23.59.

Odnosząc się z kolei do D. K. z domu G./H. urodzonej w dniu (...), ostatnią wzmianką, wiadomością wskazującą na pozostawanie przy życiu tejże osoby jest data 28 października/9 listopada 1880 roku, tj. zawarcia związku małżeńskiego z A. K. (1). Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał D. K. za zmarłą i oznaczył chwilę jej śmierci na dzień 31 grudnia 1890 roku, godzinę 23.59.

Odnosząc się zaś do R. K. (1), syna A. i D. z domu G./H., poza informacją o dacie jego narodzin – 6/18 września 1884 roku, w zgromadzonej dokumentacji brak innych wiadomości o wyżej wskazanej osobie. Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał R. K. (1) za zmarłego i oznaczył chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1894 roku, godzinę 23.59.

Natomiast odnośnie G. K. syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) i E. K. (2) z domu S./S., córki E. i M. z domu S./M. z S., urodzonej w dniu (...), ostatnią wzmianką, wiadomością wskazującą na pozostawanie przy życiu tych osób jest data zawarcia przez nich związku małżeńskiego, to jest dzień 26 października/ 8 listopada 1910 roku. Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał G. K. i E. K. (1) za zmarłych i oznaczył chwilę ich śmierci na dzień 31 grudnia 1920 roku, godzinę 23.59.

Odnosząc się z kolei do P. K., córki A. i D. z domu G./H., urodzonej się w dniu 4/16 sierpnia 1888 roku oraz do A. Z./C., syna A. i E. z domu K., ostatnią wzmianką, wiadomością wskazującą na pozostawanie przy życiu tych osób jest data zawarcia przez nich związku małżeńskiego, to jest dzień 26 czerwca/ 9 lipca 1911 roku. Mając na uwadze termin

zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał P. K. i A. Z./C. za zmarłych i oznaczył chwilę ich śmierci na dzień 31 grudnia 1921 roku, godzinę 23.59.

Odnośnie R./R. K., syna A. i D. z domu G./H., poza informacją o dacie jego narodzin – 17/29 października 1893 roku, w zgromadzonej dokumentacji brak innych wiadomości o wyżej wskazanej osobie. Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał R./R. K. za zmarłego i oznaczył chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1903 roku, godzinę 23.59.

Również odnośnie J./I. K., syna A. i D. z domu G./H., poza informacją o dacie jego narodzin – 29 września/13 października 1896 roku, w zgromadzonej dokumentacji brak innych wiadomości o wyżej wskazanej osobie. Mając na uwadze termin zakreślony dyspozycją art. 13 §1 dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, Sąd uznał J./I. K. za zmarłego i oznaczył chwilę jego śmierci na dzień 31 grudnia 1906 roku, godzinę 23.59.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego wniósł wnioskodawca Skarb Państwa -Prezydent Miasta Ł., zaskarżając postanowienie w części, to jest w zakresie w jakim Sąd Rejonowy oznaczył chwilę śmierci uznanych za zmarłych z litery:

- a) tj. A. K. (1), syna G. i J. z domu L. /J. z domu L., urodzonego w dniu (...) w E.;
- b) tj. D. K. z domu G./H., córki G. i R. z domu A., urodzonej w dniu (...) w miejscowości W.;
- e) tj. E. K. (2) z domu S./S., córki E. i M. z domu S./ M. z domu S., urodzonej w dniu (...) w Ł.;
- i) tj. P. Z./C. z domu K., córki A. i D. z domu G./H., urodzonej w dniu (...) w E.,
- g) tj. A. Z./C., syna A. i E. z domu K., urodzonego w dniu (...) w K..
- h) tj. R./R. K., syna A. i D. z domu G./H., urodzonego w dniu (...) w E..

Apelujący zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, to jest:

1. art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nieuzasadnione pominięcie dowodu z aktu małżeństwa E. K. (3) i A. K. (2) z dnia 26 stycznia /8 lutego 1914 r. i brak wskazania w uzasadnieniu postanowienia podstaw jego pominięcia, w sytuacji gdy dowód ten był dowodem zgłoszonym na wykazanie istotnej okoliczności w sprawie, to jest okoliczności, że A. i D. małżonkowie K. żyli w 1914 r., o czym świadczy umieszczony w akcie małżeństwa E. K. (3) i A. K. (2) zapis „panna przy rodzicach”, co w konsekwencji skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegającym na oznaczeniu chwili śmierci A. i D. małżonków K. na dzień, kiedy oni żyli;

2. art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu w postaci kart ewidencyjnych z kartoteki ogólnoinformacyjnej b. Wydz. C WUSW w Ł. wskutek uznania ich za dowód nieistotny w sprawie, w sytuacji gdy dowód ten był powołany, w celu wykazania faktu mającego dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie tj., że E. K. (1), P. Z., A. Z. oraz R. K. żyli w czasie wojny,

a to w konsekwencji skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegającym na niewłaściwym oznaczeniu przez sąd chwili śmierci E. K. (1), P. Z., A. Z. oraz R. K..

Na podstawie art. 382 k.p.c. apelujący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie przed Sądem Odwoławczym dowodów z następujących dokumentów: - aktu małżeństwa E. K. (3) A. K. (2) z dnia 26 stycznia /8 lutego 1914 r. oraz kart ewidencyjnych z kartotek ogólnoinformacyjnych b. Wydz. C WUSW w Ł..

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w części, poprzez oznaczenie chwili śmierci A. i D. małżonków K. oraz E. K. (1), P. Z., A. Z. oraz R. K. w oparciu o dowody wskazane we wniosku o uznanie za zmarłego z dnia 9 kwietnia 2018 r..

Sąd Okręgowy poczynił następujące dodatkowe ustalenia faktyczne:

E. K. (3) i A. K. (2) zawarli związek małżeński w dniu 26 stycznia /8 lutego 1914, przy czym E. K. (3) córka A. i D. z domu G./H., małżonków K., na dzień zawarcia związku małżeńskiego była „panną, przy rodzicach” (dowód: akt małżeństwa – dokument przetłumaczony k.50)

E. K. (1) , P. Z., A. Z. i R. K. (2), odpowiednio w datach: 19.04.50 r., 10.08.49 r.,7.03.49 r. i 11.04.50r. zostali zapisani w kartotece ogólnoinformacyjnej b. W. C WUSW w Ł..

(k. 63-64,65-66,67-68,80-81 karty ewidencyjne z kartoteki ogólnoinformacyjnej b. W. C WUSW w Ł.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako zasadna podlegała uwzględnieniu.

Dla porządku należy wskazać, że zgodnie z art. XXXIII §1 przepisów wprowadzających kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 roku (Dz. U. z dnia 18 maja 1964 roku, Nr 16, poz. 94) przepisy kodeksu cywilnego o uznaniu za zmarłego stosuje się także do zaginionych przed dniem wejścia kodeksu w życie. Z kolei §2 przywołanego przepisu stanowi, że chwilę domniemanej śmierci zaginionych przed dniem 1 października 1950 r. oznacza się według przepisów prawa osobowego - dekret z dnia 29 sierpnia 1945 roku (Dz.U. Nr 40, poz. 223).

Zatem w rozpoznawanej sprawie, zgodnie z §1 cytowanego przepisu, miał zastosowanie przepis kodeksu cywilnego o uznaniu za zmarłego, to jest art.29 k.c., a nie art. 12 i art. 13 dekretu, jak błędnie wskazał Sąd pierwszej instancji, natomiast stosownie do §2 przywołanego przepisu wprowadzającego kodeks cywilny, chwilę domniemanej śmierci zaginionych przed dniem 1 października 1950 r. oznacza się według przepisów dekretu prawo osobowe z dnia 29 sierpnia 1945 roku, to jest art.18 dekretu.

Trafnie zarzucił apelujący naruszenie art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nieuzasadnione pominięcie dowodu z aktu małżeństwa E. K. (3) i A. K. (2) z dnia 26 stycznia /8 lutego 1914 r. i brak wskazania w uzasadnieniu postanowienia podstaw jego pominięcia.

Wnioskodawca w istocie przedstawił jako załącznik do wniosku o uznanie za zmarłych akt małżeństwa E. K. (3), córki A. i D. małżonków K., i A. K. (2), które zawarte zostało 26 stycznia / 8 lutego 1914 r. W akcie tym odnośnie do E. K. (3) widnieje zapis „panna przy rodzicach”.

W ocenie Sądu Okręgowego, zasadnie apelujący podniósł, że Sąd Rejonowy pominął ten dowód, nie wskazując przy tym przyczyny pominięcia, a treść tego dokumentu wskazuje, że A. i D. małżonkowie K. żyli w 1914 r..

W konsekwencji, przy uwzględnieniu informacji wynikających z powyższego dokumentu, zmianie podlegało rozstrzygnięcie odnośnie do oznaczenia chwili śmierci A. K. (1) i D. K..

Mając na uwadze termin określony dyspozycją art. 29 k.c., Sąd Okręgowy oznaczył chwilę śmierci A. K. (1) i D. K. na dzień 31 grudnia 1924 roku, godzinę 23.59.

Sąd Okręgowy uwzględnił również zarzut apelującego naruszenia art. 217 § 1 k.p.c.. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu w postaci kart ewidencyjnych z kartoteki ogólnoinformacyjnej b. Wyd. C WUSW w Ł., przekazanych przez Instytut Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Sąd Rejonowy uznał, że ostatnie wzmianki zamieszczone w kartotekach ogólnoinformacyjnych b. Wyd. C WUSW w Ł., odnoszące się do E. K. (1), P. Z., A. Z. i R. K. (2), stanowią jedynie dowód tego, że w datach tam wskazanych, zapisano, iż osoby te były w czasie wojny umieszczone na niemieckiej liście narodowościowej, nie zaś , iż osoby te żyły w dniu oznaczonym jako data wpisu do kartoteki.

Choć w istocie dowody w postaci kart ewidencyjnych nie pozwalają na uznanie, że osoby, których wpisy w kartach dotyczą, żyły w dniu oznaczonym jako data wpisu do kartoteki, to jednakże bez wątpienia dowodzą, że osoby te były umieszczone na niemieckiej liście narodowościowej. To z kolei pozwala na wnioskowanie, że zostały wpisane na taką listę w związku z objęciem działaniami wojennymi Ł. jako ich miejsca zamieszkania, to jest we wrześniu 1939 r., a zatem musiały w tym okresie żyć.

Skoro powyższe dokumenty pozwalają na wnioskowanie, że E. K. (1), P. Z., A. Z. i R. K. (2) pozostawali przy życiu w momencie umieszczenia ich na niemieckiej liście narodowościowej, co najwcześniej mogło nastąpić we wrześniu 1939 r., to mając na uwadze terminy określone dyspozycją art. 29 k.c., Sąd Okręgowy oznaczył chwilę śmierci każdej z tych osób na dzień 31 grudnia 1949 roku, godzinę 23.59.

Na marginesie należy zauważyć, że oznaczenie przez Sąd Rejonowy chwili śmierci R./R. K., syna A. i D. z domu G./H., przy odwołaniu się do informacji o dacie jego narodzin – 17/29 października 1893 roku, na dzień 31 grudnia 1903 roku, godzinę 23.59, nie uwzględniało przesłanki z art. 29§ 2 k.c. (ukończenia dwudziestu trzech lat), który Sąd pierwszej instancji powinien zastosować, ale także błędnie zastosowanego art.13§ 2 dekretu prawo osobowe (ukończenia osiemnastego roku życia).

Ponadto oznaczenie przez Sąd Rejonowy chwili śmierci D. K. na 31 grudnia 1890 r. pozostawało w sprzeczności z bezspornymi okolicznościami dat urodzenia jej synów: R./R. K., – 17/29 października 1893 roku i J./I. K., urodzonego w dniu (...)/13 października 1896 roku.

Reasumując, wobec zasadności zarzutów apelacji wnioskodawcy, Sąd Okręgowy na podstawie art.386§ 1 k.p.c. w zw. z art. 13§ 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.